

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk Folkloru: Kimlik İnşasında Sosyal ve Siyasal Etkiler*

Turkish Folklore from the Ottoman Empire to the Republic: Social and Political Influences in Identity Construction

Yüksek Lisans Öğr. Nisanur ERDOĞMUŞ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
nisacandan96@gmail.com

ORCID : 0009-0006-5153-7723.

e-ISSN: 2667-4173

UHAD, 2025, 8/1, 53-62.

Araştırma Makalesi/ Research Article

<https://doi.org/10.61729/uhad.1637753>

Geliş Tarihi / Date Received: 11.02.2025

Kabul Tarihi / Date Accepted: 24.5.2025

Yayın Tarihi / Date Published: 31.5.2025

Atıf / Citation: ERDOĞMUŞ, Nisanur (2025). "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk Folkloru: Kimlik İnşasında Sosyal ve Siyasal Etkiler", *UHAD/Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, S. 8/1, s. 53-62.

Öz

XIX. yüzyılda gerçekleşen toplumsal ve kültürel değişimler, modernleşme sürecinin hız kazanması, yükselen milliyetçilik akımları ve Batı kültürünün artan etkisi Osmanlı İmparatorluğu'nun yapısını derinden etkilemiştir. Bu dönemde Osmanlı aydınları, Batı düşüncesiyle etkileşime girerek yeni fikirlere yönelmiş ve Türk kimliğini koruma arayışı içinde halk kültürüne olan ilgiyi artırmıştır. Tanzimat'la başlayan reformlar ve Meşrutiyet dönemindeki modernleşme hamleleri, geleneksel değerler ile Batılı paradigmlar arasında gerilim yaratırken, aydınlar parçalanmış sosyal dokuyu birleştirmek için folklorik unsurları ulusal bir söyleme dönüştürmeye odaklanmıştır. Destanlar, türküler ve yerel gelenekler, Türklük bilincini pekiştirmek için araçsallaştırılmıştır. Bu makalede, XIX. yüzyıl dinamikleri ve Balkan Savaşlarının yarattığı çalkantılar ile Türk folklorundaki dönüşümler arasındaki ilişki incelenmektedir. Balkan Savaşlarının yol açtığı toprak kayıpları ve demografik değişimler, Osmanlılık ideolojisini zayıflatırken Türk milliyetçiliğini öne çıkarmıştır. Aydınlar için folklor, kaybedilen coğrafyalardaki Türk varlığının izlerini taşıyan ve ulusal aidiyeti canlı tutan bir kaynak haline gelmiştir. Çalışma kapsamında, Cumhuriyet'e uzanan süreçte folklorun değişimine etki eden kültürel, siyasi ve sosyal unsurlar ele alınmakta; Osmanlı aydınlarının Batılılaşma sürecinde ulusal kimliği şekillendirme çabaları ve folklorun bu süreçteki rolü değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, Türk folklorunun yalnızca geçmişin yansıması değil, yeni bir

* Bu çalışma Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Prof. Dr. Kürşat Öncül danışmanlığında yazılmakta olan "Türk Folklor Çalışmalarının Doğuşunun Arka Planı" adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ulusal bilincin inşasında etkili bir araç olduğu vurgulanmaktadır. Folklor, geleneksel değerleri korurken modern ulus-devletin sembollerini beslemiş ve Türkiye'nin kültürel kimlik arayışında süregelen bir önem kazanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Milliyetçilik akımları, Türk folkloru, Balkanlar, Osmanlı İmparatorluğu, Kültürel değişim.

Abstract

The social and cultural changes in the 19th century, the acceleration of the modernisation process, the rising nationalism movements and the increasing influence of Western culture deeply affected the structure of the Ottoman Empire. In this period, the Ottoman intellectuals interacted with Western thought, orientated towards new ideas and increased their interest in folk culture in search of preserving the Turkish identity. While the reforms beginning with the Tanzimat and the modernisation moves of the Constitutional Monarchy created tension between traditional values and Western paradigms, intellectuals focused on transforming folkloric elements into a national discourse in order to unify the disintegrating social fabric. Epics, folk songs and local traditions were instrumentalised to reinforce the consciousness of Turkishness. This article analyses the relationship between the dynamics of the nineteenth century, the upheavals caused by the Balkan Wars and the transformations in Turkish folklore. The territorial losses and demographic changes caused by the Balkan Wars weakened the ideology of Ottomanism and emphasised Turkish nationalism. For intellectuals, folklore became a source that carried the traces of Turkish presence in the lost geographies and kept national belonging alive. Within the scope of the study, the cultural, political and social factors affecting the change of folklore in the process leading to the Republic are discussed; the efforts of the Ottoman intellectuals to shape the national identity in the Westernisation process and the role of folklore in this process are evaluated. In conclusion, it is emphasised that Turkish folklore is not only a reflection of the past but also an effective tool in the construction of a new national consciousness. Folklore has nurtured the symbols of the modern nation-state while preserving traditional values and has acquired an ongoing importance in Turkey's search for cultural identity.

Keywords: Nationalist movements, Turkish folklore, Balkans, Ottoman Empire, Cultural transformation.

Extended Summary

In the 19th century, the Ottoman Empire underwent profound transformations driven by modernization efforts and rising nationalist movements. The impact of the French Revolution destabilized the empire's multinational structure, prompting Ottoman intellectuals to engage with Western ideologies such as Ottomanism, Islamism, and Turkism. While the state implemented reforms in education, law, and governance to modernize its institutions, these changes also reshaped cultural identity, influencing the perception of folk culture and folklore.

This study examines Ottoman intellectuals' growing interest in folklore and its role in national identity formation. The Tanzimat and Islahat reforms aimed to modernize the empire along European lines, yet they also sparked renewed interest in cultural heritage. The Balkan Wars further intensified concerns about national identity, as the loss of territories and displacement of Muslim populations heightened the need to define and preserve Turkish cultural heritage. In this context, Turkish folklore gained importance as a means of fostering national consciousness.

As the empire transitioned from a multi-ethnic imperial structure to a centralized nation-state, folklore emerged as a crucial tool for reinforcing national identity. Intellectuals associated with the Turkism movement systematically collected and documented folk literature, oral traditions, epics, and folk music. Figures such as Şinasi, Ahmet Vefik Paşa, and Ziya Gökalp played key roles in highlighting folklore's significance in shaping Turkish identity. Their efforts laid the foundation for the institutionalization of folklore studies in the early Republic.

With the rise of Turkism, folklore became increasingly politicized, evolving from a mere cultural expression into an ideological instrument for constructing a unified national identity. Similar to movements in Europe, Ottoman intellectuals used folklore to emphasize the historical and cultural continuity of the Turkish people, differentiating Turkish identity from the diverse imperial identity of the past.

During the early years of the Turkish Republic, folklore studies became institutionalized as part of the nation-building process. The state integrated folklore into education and cultural policies, reinforcing the idea of a distinct Turkish heritage. Institutions such as the Turkish Historical Society and the Turkish Language Association were established to systematically study and promote national culture. Folklore was no longer seen as a relic of the past but as an active tool for shaping the future, preserving cultural heritage while strengthening national consciousness.

In this historical transition from the Ottoman Empire to the Republic, folklore played a critical role in identity formation, becoming a key component of political and social structuring. The study of folklore, which began as an intellectual pursuit among Ottoman elites, evolved into a systematic discipline institutionalized within the Republic. This ensured that folklore was preserved and promoted as an essential part of Turkey's cultural heritage.

Ultimately, folklore's transformation from an oral tradition into a nationalistic discourse highlights its significance in modernization, nationalism, and state formation. Ottoman and Republican intellectuals shaped the

trajectory of Turkish folklore, demonstrating how cultural heritage became a vital tool in constructing national consciousness. The transition from empire to republic saw folklore emerge as a key element in defining and consolidating Turkish identity, reflecting broader political and social transformations that shaped modern Türkiye.

Giriş

XIX. yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu, Batı ile ilişkilerinde yaşadığı siyasi, sosyal ve ekonomik zorluklarla ve bunun sonucunda başlayan toplumsal dönüşüm süreciyle şekillenmiştir. Fransız İhtilali sonrası gelişmeler, Osmanlı'nın modernleşme çabaları ve Batı'yla artan temaslar, Osmanlı aydınlarını yeni düşünce akımlarına yönlendirmiştir. İmparatorlukların çöküş dönemi ve ulus-devletlerin yükselişiyle nitelenen bu yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğu da milliyetçilik akımlarının ve etnik ayrılıkçılığın etkisiyle sarsılmıştır.

Azınlıkların bağımsızlık mücadeleleri ve imparatorluktan kopmalar, Osmanlı aydınlarını ülkeyi kurtarmak için yeni çözümler aramaya yönlendirmiştir. İslamcılık ve Osmanlıcılık gibi fikir akımları, siyasi birlik sağlama amacıyla benimsenmiş, ancak başarılı olunamamıştır. Yaşanan problemlere siyasi reformlarla çözüm bulunabileceği inancıyla başlatılan Tanzimat, Islahat ve Meşrutiyet hareketleri, Osmanlı tarihinde önemli dönüm noktaları olmuştur. Bu reformlar, düşünsel tartışmaların ve yeniliklerin önünü açmıştır. Batı ile ilişkilerin yoğunlaştığı bu dönemde, Osmanlı aydınları Avrupa'da bulunarak gözlem ve deneyim kazanmışlar ve bu birikimlerini ülkelerine taşımaya çalışmışlardır. Batı'daki milliyetçilik akımlarından etkilenen bu aydınların çalışmaları, Türk folklorunun tarihsel arka planının oluşmasında etkili olmuştur. Şinasi, Münif Paşa, Ahmet Cevdet Paşa ve Ahmet Vefik Paşa gibi aydınlar, halk kültürüne ve diline verdikleri önemle folklor çalışmalarının gelişimine zemin hazırlamışlardır. Bu aydınların eserleri, halkın içindeki millî değerleri ortaya çıkarma, sanat ve edebiyatı halka mal etme amacını taşıyordu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun XIX. yüzyıldaki çöküş süreci, Fransız İhtilali ve Sanayi Devrimi gibi dış etkenlerin yanı sıra, 1683 Viyana Kuşatmasının başarısızlığı gibi daha eski tarihli olayların da etkisiyle şekillenmiştir. Bu tarihi gelişmeler, Osmanlı'nın karşılaştığı siyasi, sosyal ve ekonomik sorunları derinleştirerek, Batı kültürünün ve medeniyetinin etkisini artırmıştır. Bu karmaşık süreç, Türk folklor çalışmalarının doğuşu ve gelişimi için hem bir kriz hem de bir fırsat yaratmıştır.

1. XIX. Yüzyıl Osmanlı'sında Toplumsal ve Kültürel Panorama

Osmanlı İmparatorluğu XIX. yüzyılda siyasi, sosyal, ekonomik alanlarda birçok sorunla karşılaşmış ve bu zorluklar Osmanlı Devleti'nin parçalanma sürecini hızlandırmıştır. Dönemin gidişatını belirleyici tarihi olaylar arasında Fransız İhtilali, Sanayi Devrimi ve dış ülkelere tanınan her türlü imtiyaz bulunur. Yüzyıllar boyu atılamayan adımların büyüyerek getirdiği sorunların bir türlü istenilen anlamda çözilememesi Batı'da gelişen kültür ve medeniyetin etkilerinin XIX. yüzyıldan sonra yaşamın hemen her alanında kendisini göstermeye başlamasına yol açmıştır. (Karabulut, 2016: 49). Abdülaziz döneminde (1861-1876) Osmanlı, siyasi ve ekonomik alanlarda zorluklarla karşı karşıya kalmakla birlikte bu dönemde, Tercüme Odası'nda görev alan Genç Osmanlılar başta olmak üzere dönemin aydınları, İmparatorluğu bu zor durumdan kurtarmak için yeni yollar üretmeye çalışmışlardır. Siyasi olarak ilk hamleleri ise sorunun kaynağı olarak gördükleri Abdülaziz'in tahttan indirilmesi ve böylelikle meşrutiyet yönetimine geçiş yapmak istemeleri olmuştur. Bu dönüşüm kararı, Osmanlı Devleti'nin modernleşme amacıyla attığı önemli bir adım olmuştur (Deveci, 2021: 6). Osmanlı İmparatorluğu'nda modernleşme yolunda atılan önemli adımlardan bir diğeri de askeri problemlerin kaynağı olarak görülen Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması kararıdır. Bu adımın ardından, azınlıklara tanınan sosyal ve siyasal haklar ve Tanzimat ve Islahat Fermanları ile Avrupa'daki özgürlük, kardeşlik ve hürriyet fikirlerinin Osmanlı toplumuna taşınması süreci başlamıştır. Bu reform hareketlerinin doruk noktası ise, I. Meşrutiyet'in ilanı ve ilk anayasa olan

Kanun-i Esasi'nin yürürlüğe girmesiyle gerçekleşti. Bu gelişmeler, Osmanlı İmparatorluğu'nun modernleşme ve demokratikleşme yolunda önemli bir dönemeç olmuştur.

III. Selim ve II. Mahmut'la başlayan Nizamı Cedit ve sonrasındaki tüm yenileşme çalışmaları aslında batılılaşma yolunda atılan adımlara paralel olarak ortaya çıkmıştır. Bu gelişmeler Osmanlı'nın bir anlamda kendi yetiştirdiği kişilerle sağlanmıştır. Batı'yı en iyi şekilde kendi toplumsal yapısına uyarlayacak bu aydınlar Tercüme Odası'nda ve büyükelçiliklerde görev yapan şahsiyetler olmuştur. Ancak bu kişilerin bulunduğu temel yaşam alanının İstanbul olması yenileşme çabalarının sınırlarının da büyük ölçüde İstanbul ile sınırlanmasına neden olmuştur. Ancak şunu ifade etmek gerekir ki bu dönemde yapılan yenilikler eğitimden sağlığa, askeriyeden bürokrasiye, günlük yaşamdan siyasi hayata kadar yaşamın birçok alanında kendini hissettirmiş, toplumun her kesimini derinden etkileyecek bir yapıya sahip olmuştur (Saydam, 2002: 533). Özellikle Tercüme Odası'nda yetişen aydınlar, düşünsel değişimde büyük rol oynayarak Fransız matbuatından yaptıkları tercümelerle Türk toplumunun Batı uygarlığından haberdar olmasını sağlamışlardır. Bir mektep görevi gören Tercüme Odası yalnızca Fransızca öğretmekle yetinmemiş yeni düşünsel bir dünyanın kapısını aralamış ve siyasal ideallerin geliştiği bir çevre olmuştur (Tanpınar, 97: 43). Şunu belirtmek gerekmektedir ki Osmanlı İmparatorluğu içinde gelişen değişim ve modernleşme düşüncesinin süreci Batı'daki gibi toplumsal değişimin içinde kendiliğinden meydana gelen bir değişim gibi değil, olumsuz koşulların içinden çıkmak amacıyla devletin yöneticileri tarafından bir çaba olarak ortaya çıkmıştır (Kurttaş, 2019: 401).

Dönemin önemli konularından biri olan modernleşme, Batı'dan alınan teknik ve teknolojinin ötesinde, derin bir düşünce yapısı değişikliğidir. Batılılaşma, bu sebeple ilk olarak zihniyet değişikliği gerektirmiş ve bu değişim ilk olarak Osmanlı aydınlarının zihinlerinde başlamıştır. Dolayısıyla Osmanlı'nın modernleşme sürecinde aydınların özel bir rolü bulunmaktadır (Ekiz, 1985: 12). Batılı yaşam tarzını benimseyen aydın ve zengin kesimler, toplumda alafranga insan tipinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Aydın kesim için ana tema, bu yeni düzenin ilerlemeye devam etmesi ve toplumun her alanına yayılmasını sağlamak haline gelmiştir. Tanzimat döneminde, Batılılaşma çabalarının artmasıyla birlikte aydınların önemi de artmıştır. Bu süreçte dönemin aydınları Batı'yı örnek alarak toplumun modernizasyonunu savunmuş zamanla bu durum bir ideoloji haline gelmiştir. Bu görüşün ardındaki temel etken ise Batı'nın gelişim ve ilerleme örnekleriyle dolu bir toplum olarak görülmesidir. Bu süreçte, dönemin hemen tüm aydınları Batı'yı model alarak toplumun modernizasyonunu savunmuşlar ve Batı'yı, gelişim ve ilerleme örnekleriyle dolu bir toplum olarak görmüşlerdir.

Batılı değerlere yapılan göndermeler ilk etapta teknik unsurların getirilmesine yönelik olmuştur. Toplumsal dönüşümü sağlayacak olan en önemli faktörün basın ve yayın organları olacağı düşünülmüştür. 1851'de Cevdet Efendi'nin öncüsü olduğu Encümen-i Daniş gibi bünyesinde önemli aydınları barındıran kurumlar yabancı üyeleri de arasına katarak dil, edebiyat ve tarih gibi alanlarda yeni eserlerin verilmesini amaçlamıştır (Berkes, 2004: 235). Edebiyat alanında Batı kültürüyle yetişen yeni nesil, eski edebiyatın ifade gücünü yetersiz bulmuş, bu yetersizlik hissi ise yeni bir edebiyat arayışı içine girilmesine sebep olmuştur. Tanzimat Edebiyatı adı verilen bu yeni edebiyatla eski-yeni, millî-yabancı gibi tartışma konularına zemin hazırlanmıştır. Türk edebiyatının Batı edebiyatı etkisine girdiği bu dönemde, dönüşüm büyük çoğunlukla Avrupa'ya olmuştur. Özellikle de Fransa'ya giden aydınlardan Şinasi, Ahmet Vefik Paşa, Cevdet Paşa gibi isimler memuriyetlerini Avrupa'da yaptıkları dönemde Batı'nın edebi dünyası içinde bulunmuş, Batı edebiyatını öğrenmiş ve tercüme çalışmalarını gerçekleştirmişlerdir. Lamartine, Moliere, Lafontaine, Fenelon gibi Avrupa'nın önemli yazarlarından çeviriler yapan Şinasi, "Tercüme-i Manzume" adlı eserini yayımlamış, Münif Paşa ve Ahmet Vefik Paşa ise aynı yollardan geçerek önemli çeviriler yapmışlardır.

Osmanlı aydınınının temel amacı, Avrupa'da gördüğü yenilikleri ve uygar gelişmeleri kendi ülkesine taşımaktır. Bu arzu özellikle Şinasi'de ilk olarak kendini göstermiş ve gazetecilik yoluyla geniş halk kitlelerine ulaşabileceğini düşünmüştür. Şinasi'nin gazete aracılığıyla halkla arasında kurmak istediği bu bağdaki temel maksat, Batı'daki kültür ve uygarlığın, halkçılık hareketiyle birleşerek saray ve çevresinde gelişen sanatı ve edebiyatı kurtarmak ve bunu halka yaymaktır (Aydın, 2017: 19-20). Şinasi'nin Fransa'ya gittiği dönemde realizm bir doğum aşamasında olması nedeniyle Şinasi, romantizmin "toplumcu" yanını ele almış toplumcu, hümanist bir misyon üstlenmiştir. Dolayısıyla Şinasi lirizmden toplumcu bir yapıya dönüşen edebiyatın ilk temsilcileri arasında olmuştur. Onun Batı'daki yenilik ve gelişmeleri ele alış şekli toplumsal dönüşümün bir temsili olmuştur (Aydın, 2017: 23-24). Bir diğer önemli isim olan Münif Paşa ise Batılı tarzda düşünsel yapısını Almanya'da geliştirme imkânı bulmuştur. Pozitivizm akımının baş göstermeye başladığı yıllarda Avrupa'da bulunan Münif Paşa'nın hem Aydınlanma Çağı'nın akılcı yapısını hem de muhafazakâr yapısını geliştirmesinde Alman idealizminin etkisi büyüktür. Berlin Üniversitesi'nde felsefe, tabii bilimler, ekonomi ve hukuk gibi dersler alan Münif Paşa, Almanya'da geçirdiği üç yılın ardından ülkesine dönüşte onu etkileyen yazarlardan yaptığı Batılı çevirilerin bulunduğu ve daha sonra yayımlayacağı *Muhaverât-ı Hikemiyye* adlı eseriyle dönmüştür (Budak, 2002: 46-47). Batı'da edindiği bilgileri yayma gayesi içinde bulunan Münif Paşa 1861 yılında Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye adında bir cemiyet kurmak için çeşitli çalışmalara girişmiştir. Bu cemiyetin temel amacı Türk aydınınının bilimde ve kültürde öğrendiği yenilikleri paylaşılabilesidir. Kuruluş gayesi sebebiyle Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye bir ilki temsil etmektedir. Her ay *Mecmûa-i Fünûn* adında bir derginin yayına hazırlanması, cemiyet bünyesinde bir kütüphanenin açılarak okuyucuların hizmetine verilmesi, halka çeşitli konularda dersler verilerek ilmi alanlarda yönlendirme faaliyetlerinin yapılması gibi çalışmalar cemiyetin esas amacını göstermektedir. İleri düzeyde Fransızca bilen Münif Paşa; Voltaire, Fénelon ve Fontenelle'den bazı diyalogları içeren önemli bir çeviri eser hazırlamıştır. Tüm bu isimlere bakıldığında döneminin siyasi ve sosyal durumunu yansıtan yazarlar olduğu görülmektedir (Günçe, 2022: 122-125). Onun asıl amacının Batı'nın fikir dünyasıyla halkı aydınlatmak olduğu söylenebilir. Yeni bir yöntem olarak kullandığı üslubu ile halkı eğitip bilgilendirme yolunu seçmiş ve halk ile Batı arasında bir anlaşmaya varmayı amaçladığı görülmüştür (Meçin, 2021: 327). Edebiyatta yaşanan bu yeni arayışlar ve batılı literatür, siyasal anlamda farklı örgütlenmeleri ve söylemleri beraberinde getirmiştir. Osmanlıcılık ve İslamcılık gibi fikir akımlarının ardından Türkçülük fikri kendini göstermeye başlamıştır. Emperyalist güçlerin Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü tehdit edecek şekilde bölücü amaçlarla milliyetçilik fikrini kullanmaları, Osmanlı tebaasında milliyetçi duyguları harekete geçirmiş ve Türkçülük akımını güçlendirmiştir. Bu akım, Türk halk bilimi çalışmalarının ortaya çıkışına ve gelişimine zemin hazırlayarak Türk kültürünü araştırma ve koruma çabalarını beraberinde getirmiştir (Koç, 2023: 82-91). Bu çerçevede, K. Öncül şu değerlendirmeyi yapar:

Almanya ve İtalya başta olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde "milliyetçiliğin söylem dilini belirleyen folklorun millet oluşturmadaki fonksiyonunun tespit edilmesiyle birlikte kısa süre içerisinde folklorik çalışmalar filolog, tarihçi, folklorcu, etnograf ve sözlükçü gibi şehirli entelektüeller tarafından yaşamın farklı kollarında kendini gösterecek şekilde düzenlenmiştir (2023: 6).

Bu gelişme, folklorik çalışmalarının modern milliyetçilik söyleminin yaygınlaştırılması ve ulus bilincinin güçlendirilmesinde entelektüeller tarafından stratejik bir araç olarak benimsendiğini göstermektedir. Bu yeni fikir akımlarının merkezinde yer alan "vatan" kavramı, Avrupa'da geleneksel eğitime karşı bir alternatif olarak sunulurken, Osmanlı'da farklı bir anlam kazanıyordu. XIX. yüzyıl Osmanlı'sında, Batı'nın bilimsel ve düşünsel gelişmeleri karşısında çok uluslu ve dinî dogmalardan kurtulamamanın yarattığı entelektüel atmosferde, İslam çerçevesinde yenilenme ve güçlenme arayışları çeşitli fikir akımlarının doğuşuna zemin hazırlamıştır.

Bu noktada dine ideolojik bir amaç yüklenmiş ve daha önceki amaçlarından farklı bir görev üstlendirilmiştir. Hürriyet temel ekseninde gelişen konularda, fikir birliği içinde bulunan Osmanlı aydınları ve idarecileri bu fikir hareketini başlatıcı simaları olmuşlardır. Şinasi, Namık Kemal, Ziya Paşa, Mithat Paşa gibi isimler, Osmanlı toplumunun modernleşme sürecinde âdeta bir hoca görevi üstlenmişlerdir. Bu çabanın sonucunda sosyal ve kültürel yapıda değişimler ve Batı etkisinde modernleşme de topluma yansımaya başlamıştır (Taş vd., 2019: 473). Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılma tehlikesini önceden sezen Türk aydınları, Türk milliyetçiliğini ortaya koyarken, İmparatorluğun kozmopolit yapısı öne alınmış ve yaşadığı toprak kayıpları bunun beraberinde çağdaşlaşma çabası, Müslüman ve Müslüman olmayan halk arasındaki milliyetçilik hareketleri, Türkoloji çalışmalarının Batı'da da gelişmesine neden olmuştur. Tüm bu süreç Türkçülük akımının doğuşuna zemin hazırlamıştır. Osmanlı aydınının bu noktada temel amacı Türk'ün tarih sahnesindeki yerini vurgulamak, Türk kültür ve dilini korumak olmuştur. Bu amaçların neticesinde Türkçülük bir ideoloji olarak şekillenmeye başlamıştır. Bu çabaların sonucunda Türkçülük, düşünce tarihine millet fikrini aşlamış ve milliyetçiliğin oluşumunda önemli bir paya sahip olmuştur (Sarıay, 1994: 2). Türkçülük hareketi merkezinde gelişen temel konulardan biri ulusal dilin oluşturulması ve dilde sadeleşme olmuştur. Bu yaklaşım ile dilin iletişim aracı olmaktan ziyade ulusal birliği ve kimliği koruyacak bir amaç olarak görülmüştür. Ulusal dil meselesi, Türk milliyetçiliğinin ve Türkçülüğün geliştirilmesinde önemli bir rol oynayarak Türk kültürünün Batı eksenli modernleşmesinde önemli bir dönüm noktası haline gelmiştir (Öğün, 1995: 173).

Türkçülük hareketini yaymak ve Türk kültürünü korumak amacıyla 1908 yılında "Türk Derneği" kurulmuş ve daha geniş kitlelere ulaşabilmek amacıyla *Türk Derneği Mecmuası* çıkarılmıştır. Halk dilinden yaptığı derlemeler, darbımeseller, rivayet ve şecereler kaydedilmeye başlanmıştır. Okuyuculardan istenen bu derlemeler, Türkçülük hareketiyle başlatılan Türk kültürüne yönelme ve Türk kültürünü devam ettirmenin izinden gidenlerin sistematik bir şekilde yürüttüğü çalışmalar olmuştur. O dönemde adı konmamış bir şekilde de olsa Ziya Paşa, Namık Kemal, Şinasi gibi isimler yaptıkları çalışmalarla XIX. yüzyılın öncü Türkçü şahsiyetleri olmuştur (Çobanoğlu, 2023: 43). Şinasi ve diğer Osmanlı aydınları tarafından Türk halk biliminin zeminin hazırlayan adımlar atılmış olup, Türk kültürüne dair unsurları yaşatmak, Osmanlı halkını doğru anlamda yenileşmeye dâhil etmek ve bunu sağlamaya çalışırken asimile olmanın önüne geçmek amacıyla önemli çalışmalar yapılmıştır. Tüm bu çalışmaların yapılmasına olanak sağlayan Şinasi'nin "Durûb-ı Emsâl-i Osmaniyye" adlı eseri buna örnek teşkil eden çalışmalardan biridir. Çalışma 1863 ve 1870 yıllarında Şinasi tarafından basılmış ve daha sonra 1884-85'te Ebüzziya Mehmed Tefvik tarafından genişletilerek tekrar yayımlanmıştır. Türk atasözlerinin alfabetik ve karşılaştırmalı olarak ilk sistemik derlemesi olan bu eser, halk düşüncesi ve birikimini değerlendirmede ve folklor araştırmalarında öncü bir çalışma olarak kabul edilmiştir. Onun düşünce sistemine göre Türkçeye geçmiş yabancı kelimeler Türkçenin dil kurallarına uygun bir şekilde kullanılmalıdır. Şinasi'nin gerçekleştirmek istediği temel amaç ayıklayıcı, sadeleştirici ve yeniden biçimlendirici yaklaşım olmuştur. Onun bu düşüncesinden etkilenen Namık Kemal gibi isimler onun izinden giden Türkçü aydınlardan olmuştur (URL-1). Şinasi ve Ahmet Vefik'in, millî kültür ve halk diline olan büyük ilgileri onları Türk atasözlerini toplamaya yönlendirmiştir. Halk ağzındaki ifadelerle zengin bir derleme sunarak, Şinasi'nin eserini genişletmiş ve bu alanda önemli bir katkıda bulunmuştur. Ahmed Vefik Paşa'nın "Müntehabât-ı Durûb-ı Emsâl" kitabı, Türk halk dilinin zengin ifade ve mecaz yeteneğini yansıtan önemli bir eserdir. Bu kitap, Osmanlı sınırları içinde daha önce yapılan atasözü derlemeleri arasında en kapsamlı olanıdır ve sonraki çalışmalar için devamlı ve tükenmez bir kaynak olmakla birlikte Ahmed Vefik Paşa'nın "Lehçe-i Osmânî"yi hazırlama sürecindeki kapsamlı malzeme araştırmasına ilk adımı teşkil

etmiş ve dilin demokratikleşme ile millileşme süreçlerinde bilinçli bir aktör olarak ön plana çıkmasını sağlamıştır. Türkiye Türkçesindeki kelimelerin kökenlerini Doğu Türkçesinde araştırarak, Türkçenin sözcüklerini köklerine göre sınıflandırıp açıklayan bir metot izlemiştir. Bu yaklaşımı Türk lügatçılığında önemli bir aşama olarak kabul edilmiştir. Zengin içeriğiyle, "Lehçe-i Osmânî" Batı'da ve Türkiye'de, Barbier de Meynard, Redhouse ve Radloff'un çalışmaları da dâhil olmak üzere, birçok Türkçe sözlüğe kaynaklık etmiştir (URL-1). Bu isimler, Türk milliyetçiliği düşüncesinin yayılmasında ve Türklük bilincinin güçlenmesinde kritik bir role sahip olmuşlardır.

2. Balkan Savaşları: Osmanlı Folklorunda Bir Dönüm Noktası

XIX. yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu'nda, Ermeni, Rum ve Bulgar cemaatleri de kendi kültürel etkinliklerini çoğaltmışlardır. Bu bağlamda okullar açmış ve topluluklar kurmuşlardır. Bu toplulukların çeşitli kültürel faaliyetleri, "Osmanlı aydınlarının" da gündemini oluşturmuştur. Oluşan bu toplulukların kendi milliyetçilik hareketleri sonucunda folklorla ilişkili olarak "millî tarihlerini" yazma isteğini doğurmuştur (Öztürkmen, 2016: 25). Çok uluslu bir yapıya sahip olan Osmanlı İmparatorluğu, farklı etnik ve dinî toplulukların kültürel ve siyasi alanlarda gelişimine destek sağlamıştır. Müslümanların çoğunlukta bulunduğu Osmanlı sınırları içinde Araplar ve Arnavutlarda kültürel açıdan proto-milliyetçilik hareketleri ortaya çıkmıştır. Devlet dışı bir hareket olarak ortaya çıkan bu milliyetçilik hareketi zaman içinde Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılıp bağımsız bir devlet kurma isteğini meydana getirmiştir (URL-2). Türkçülük, bu ikinci sınıflamadaki hareketlerden biri olarak değerlendirilebilir. Ancak, Arap ve Arnavut proto-milliyetçiliklerinden farklı olarak, imparatorluğun devamını sağlamayı birincil amaç edinen Türkçü hareket, Osmanlı kimliğindeki Türklük vurgusunu güçlendirmeye çalışmıştır. Türkçülük, Osmanlı'nın yıkılma döneminde, Hristiyanların milliyetçilik hareketlerine tepki olarak gelişmiştir. Osmanlı'nın Müslüman unsurları arasında birlik oluşturmayı amaçlamış, Türk millî kimliğinin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Milliyetçilik hareketleri ve folklorun tarihi arka planı, bir milletin kültürel kimliğinin oluşumunda iç içe geçmiş öğeleri oluşturmuştur. Folklor, halkın yaşam tarzı, gelenekleri, inançları ve dili üzerinden toplumsal belleğin bir yansıması olarak, milliyetçilik hareketlerinin temelini oluşturur. Osmanlı Devleti'nin çöküş döneminde, özellikle Müslüman Türk unsurları arasında birlik ve bütünlük oluşturma amacı güden Türkçülük hareketi, folklorun zengin mirasından güç alarak millî kimliğin şekillendirilmesinde kilit bir rol oynamıştır. Bu süreçte, halk hikâyeleri, masallar, atasözleri ve şarkılar, millî kimlik inşasında önemli birer araç olarak kullanılmıştır.

Çok çeşitli dillerin konuşulduğu, inançların varlığını sürdürdüğü Balkanlarda XIX. ve XX. yüzyıllarda geleneksel Osmanlı millet sistemi içinde yaşayan halk, dinî inançlarının sürekliliğini sağlayabilmiş, her kültür kendi varlığını devam ettirebilecek imkâna sahip bir yönetim şekliyle yönetilmiştir. Ancak XVIII. yüzyıla gelindiğinde ticari olarak üstünlüğü elinde tutan tüccarlar Avrupa'nın yanında bulunmuştur. Bunun temel sebebi Avrupa'nın koruması altına girerek ekonomik ayrıcalıklardan faydalanmak olmuştur. Gayrimüslim ve Müslüman tüccarlar arasında gücünü koruyamayan ve özellikle Müslüman tüccarları kaybeden Osmanlı için bu coğrafyada etkisini kaybetmeye başladığı görülmektedir. Tüccarların ekonomi ile Avrupalı aydınların ve kilisenin bölücü ideolojik yaklaşımlarıyla Hristiyan halk ile Müslüman halk arasında kanlı bir mücadele başlamıştır. Bu faaliyetlerin neticesinde XIX. yüzyılda Osmanlı tarih sahnesinin kaybedeni konumuna gelmiştir (Taştan, 2017: 20). Bir bağımsızlık mücadelesi gibi adlandırılan bu süreçte Osmanlı'dan ayrılan Balkan Devletleri "etnik temizlik" adıyla bölgede yaşayan Müslüman toplumları da topraklarından alıkoymuşlardır. Balkanlarda Müslümanlar demografik bir kayıp yaşamışlardır. Bu durum Balkanlarda etnik ve demografik açıdan radikal bir değişime sebep olmuştur. Bu durum, çok kültürlü bir yapının da bozulmasını beraberinde getirmiştir (Zelengora, 2014: 340-342).

Osmanlı-Avusturya Savaşı sonrasında güç kaybetmeye başlayan Osmanlı İmparatorluğu, 1804'teki Sırp İsyanı ve ardından Rusya ile giriştiği savaş sonrasında göç hareketlerine sahne olmuştur. Bu göç hareketleri, 1908 yılından itibaren daha da artarak devam etmiştir (Balat, 2023: 45). Avrupalı Devletlerin ideolojik amaçlarla gerçekleştirmiş olduğu Balkan Savaşlarının en önemli düşünsel etkisi millî kültürün inşası noktasında olmuştur. Osmanlı'nın mağlubiyetinin ardından derin yaralar her alana yansımıştır. Bu yansımalarından ilki millî kültürün inşası alanında görülmüştür. Savaşın sonucunda Türk milliyetçiliğine yönelik yaşanmış Turancılığa kadar uzanan bir milliyetçilik hareketi başlamıştır (Şirin, 2013: 524). Hüseyinzade Ali tarafından ilk kez ifade edilen “Turancılık” kavramı, yine Hüseyinzade tarafından çeşitli dergilerde Türkçülük ve Türkleşme fikirleri ile İslamlaşma ve Avrupalılaşma fikirleri arasında bir köprü görevi üstlenerek bu zıt üç fikri uzlaştırmayı amaçlamıştır. Bu durumun bir yansıması olarak Doğu ve Batı'nın anlaşılabilirliği bir zorunluluk hali almıştır. *Türk Derneği* 1908 yılında kurulmuş, Türkçü düşüncenin güçlü isimlerinden Yusuf Akçura, Ahmet Mithat, Ahmet Hikmet, Mehmet Emin gibi isimler derginin kuruluşunda etkin rol almışlardır. *Türk Yurdu* adıyla da bir dergi yayımlanmaya başlanmıştır. 1914'te ise “Türk Ocağı”nı kurarak faaliyetlerine devam etmişlerdir (Taş vd., 2019: 483-484). Balkan Savaşlarının ardından yeni bir bilinç geliştiren bu aydın isimlerin yapacağı şey Anadolu'ya yönelmek olmuştur. Balkan Savaşı öncesinde Osmanlı aydını Türklüğün sınırlarına Balkan coğrafyasını dâhil etmemiştir. O zamanlar Anadolu, kimlik bütünlüğü açısından belirleyici olmamıştır. Zaman zaman bazı aydınlar tarafından konu edinilse de göz ardı edilen bir yer olarak kalmıştır. Balkan Savaşlarının öncesindeki dönemde Anadolu'ya yönelik artan ilgi, özellikle İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin resmi yayın organı olan *Tanin* gazetesinin çalışmalarıyla dikkat çekmiştir (Şirin, 2013: 526). Osmanlı-Türk aydınının Anadolu ile ilgilenmesine zemin hazırlayan ve algının değişmesinde büyük bir paya sahip olan ise *Genç Kalemler* olmuştur. Derginin yeni lisan hareketi ile dilde ve edebiyatta uluslaşma adımı atılmıştır. Bu dönem edebiyatçıları başta Ali Canip, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Aka Gündüz gibi isimler olmak üzere Batı etkisinde kalan edebiyatı kurtararak Osmanlı insanının sorunlarını dile getirmiş ve yaşadığı toplumun özelliklerini yansıtmayı temel amaç edinen sorumluluk sahibi bir edebiyatı başlatmışlardır (Özyurt, 2005: 57). Anadolu ile arasında bir bağ kurmak isteyen Osmanlı aydınının yine de tüm bu yakınlaşma arzusuna rağmen Anadolu halkı temkinli ve şüpheli davranmıştır.

Sonuç

XIX. yüzyıldan itibaren Osmanlı İmparatorluğu, modernleşme çabaları, Batılılaşma süreci ve yükselen milliyetçilik hareketleriyle büyük bir dönüşüm yaşamıştır. Bu dönüşüm, halk kültürü ve folklorun giderek daha fazla akademik ve siyasi bir ilgi odağı haline gelmesine neden olmuştur. Osmanlı aydınları, Batı'da yükselen milliyetçilik akımlarının etkisiyle halk edebiyatını, sözlü gelenekleri ve kültürel mirası ulusal kimliğin temel taşları olarak görmeye başlamıştır. Bu süreç, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçişte, folklorun sadece kültürel bir öğe olmaktan çıkıp, ulusal bilinç inşasında merkezi bir araç haline gelmesine yol açmıştır. Özellikle Tanzimat ve Islahat reformlarıyla hızlanan modernleşme süreci, Osmanlı entelektüellerinin halk bilimi ve folklor çalışmalarına yönelmesini sağlamış, Batılılaşma çabaları ve siyasi reformlar ile halk kültürü arasında yeni bir bağ kurulmuştur. Balkan Savaşları ve Osmanlı'nın çok uluslu yapısının çözülmesi, halk kültürüne olan ilgiyi artırmış, Türk kimliğinin korunması ve yeniden tanımlanması amacıyla folklorik çalışmalar daha sistematik hale gelmiştir. Bu noktada Şinasi, Ahmet Vefik Paşa, Ziya Gökalp gibi aydınlar halk kültürünü milliyetçilikle bağdaştırarak Osmanlı'nın dağılma sürecinde kültürel bütünlüğü sağlamaya çalışmışlardır. Cumhuriyet dönemine geçişle birlikte bu çalışmalar kurumsallaşmış ve halk bilimi, akademik bir disiplin olarak kabul edilmiştir. Folklor, yalnızca geçmişi muhafaza eden bir alan değil, aynı zamanda ulus inşasının bir aracı olarak kullanılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kültürel

politikaları doğrultusunda halk bilimi, millî kimliğin oluşumuna katkı sağlayan önemli bir araç haline gelmiş, halk edebiyatı, müzik, sözlü gelenekler ve destanlar, ulusal bir kültür inşa etmek için değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan süreçte folklor, kimlik inşasında kritik bir rol üstlenmiş, halk kültürünü politik ve sosyal yapılandırmanın temel unsurlarından biri haline getirmiştir. XIX. yüzyıldan itibaren Osmanlı aydınlarının halk kültürüne yönelmesi, yalnızca kültürel mirası koruma çabasından ibaret olmamış, aynı zamanda yeni bir ulusal kimlik ve ideolojik çerçevenin inşasını da sağlamıştır. Türk folkloru, geçmişin bir mirası olmanın ötesinde, geleceğe yönelik bir kimlik inşasında da önemli bir işlev görmüş ve ulusal bilincin oluşmasında kilit bir unsur haline gelmiştir.

Kaynakça

- AYDIN, Abdulhalim (2017). "Batı Kavşağında Şinasi ve Duruşu", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 27, S.2, s. 17-26.
- BALAT, Gülçin (2023). "Balkan Göç Folkloru: Kuzey Makedonya Türklerinin Kültürel Belleği, Cuma Türküleri Bağlamında İcra ve İşlevleri", *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, C. 11, S. 36, s. 43-57.
- BERKES, Niyazi (2004). *Türkiye'de Çağdaşlaşma*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- BUDAK, Ali (2002). "Batılılaşma sürecinde çok yönlü bir Osmanlı aydını: Münif Paşa". Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- ÇOBANOĞLU, Özkul (2023). "Cumhuriyetimizin Yüzüncü Yılında Türk Halk Bilimi Çalışmalarının Genel Bir Değerlendirmesi", *Türk Dili Dergisi*, S. 862, s. 41-77.
- DEVECİ, Mehmet (2021). "Meşrutiyet döneminde üç düşünürümüz (Baha Tevfik, Ziya Gökalp ve Filibeli Ahmet)'ün görüşleri bağlamında Batıcılık, Türkçülük ve İslamcılık". Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
- EKER, Gülin Ögüt ve Öcal Oğuz (2003). *Dünya Halkbilimi Çalışmaları Tarihi*. Ankara: Millî Folklor Yayınları.
- EKİZ, Osman Nuri (1985). *Şinasi*. İstanbul: Kastaş Yayınları.
- FINDIKOĞLU, Ziyaeddin Fahri (1940). *Tanzimat'ta İçtimai Hayat*. İstanbul: Maarif Matbaası.
- GÜNÇE, Şuheda (2022). "Bir Çeviribilimci Olarak Münif Paşa", *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, S. 15, s. 121-133.
- HANİOĞLU, M. Şükrü (2012). "Ahmet Vefik Paşa", *İslam Ansiklopedisi*, C. 41, s. 551-554.
- KARABULUT, Mustafa (2016). "Osmanlı İmparatorluğu'nda 19. Yüzyılda Değişim Süreci, Sosyal ve Kültürel Durum", *Mecmua*, S. 2, s. 49-65.
- KOÇ, Fatih (2023). "II. Meşrutiyet Dönemi Türkçülük Fikrinin Gelişimi", *Ardahan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 5, S.1, s. 82-91.
- KURTAŞ, Çağlar M (2019). "Osmanlı Modernleşme Sürecinde Aydınlar ve Bürokrasinin Rolü", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 29, S. 1, s. 399-411.
- MEÇİN, Mahmut (2021). "Aydınlanma Felsefesinde Voltaire'in Yeri ve Osmanlı Aydınları Üzerindeki Etkisi", *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.8, S. 1, s. 307-340.
- ÖNCÜL, Kürşat (2023). *Türkiye Cumhuriyeti'nin Yüz Yıllık Kimlik Politikası*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- ÖZTÜRKMEN, Arzu (2016). *Türkiye'de Folklor ve Milliyetçilik*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- ÖZYURT, Cevat (2005). "Dilde ve Edebiyatta Uluslaşma: Genç Kalemler ve Yeni Lisan Hareketi", *Muhafazakâr Düşünce Dergisi*, C. 2, S. 5, s. 53-79.
- POYRAZ, Cengiz ve Fatih Öztıp (2013). "19. Yüzyılda Yabancıların Gözüyle Osmanlı Eğitimi". *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, C. 2, S.1.
- SARINAY, Yusuf (1994). *Türk Milliyetçiliğinin Tarihi Gelişimi ve Türk Ocakları*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- SAYDAM, Abdullah (2002). *Yenileşme Döneminde Osmanlı Toplumu*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.
- ŞİRİN, Funda Selçuk (2013). "Türk Aydınının Anadolu'ya Yönelişinde Balkan Savaşları'nın Rolü", *Atatürk Yolu Dergisi*, C. 13, S. 52.
- TANPINAR, Ahmet Hamdi (1997). *19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*. İstanbul: Çağlayan Kitabevi.

- TAŞ, Kemaleddin ve Betül Göksuçokur (2019). “Osmanlı Dönemi Batıcılık, İslamcılık, Türkçülük Fikir Akımları ve Din”, *Dini Araştırmalar*, C. 22, S. 56, s. 463-488.
- TAŞTAN, Yahya Kemal (2017). *Balkan Savaşları ve Türk Milliyetçiliğinin Doğuşu*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- YILMAZ, Enver (2016). “Bir Tanzimat aydınının düşündürdükleri: Modernleşme cephesinden Ahmet Cevdet Paşa”. Yüksek Lisans Tezi. Aksaray: Aksaray Üniversitesi.
- ZELENGORA, Georgi (2014). “Balkan Savaşı: Kitlelölüm ve Etnik Temizlik”, *Belleten*, C. 78, S. 281, s. 315-342.

Elektronik Kaynaklar:

URL-1: <https://islamansiklopedisi.org.tr/sinasi> (E.T.: 12.01.2025)

URL-2: <https://islamansiklopedisi.org.tr/ahmed-vefik-pasa> (E.T.: 12.01.2025)

Çalışmanın yazarı/yazarları “COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” çerçevesinde aşağıdaki hususları beyan etmiş(ler)dir:

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma için etik kurul belgesi gerekmemektedir.

Finansman: Bu çalışma için herhangi bir kurum ve kuruluştan destek alınmamıştır.

Destek ve Teşekkür: Çalışmanın araştırılması ve yazımı esnasında destek veya fikirlerine başvurulmuş herhangi bir kişi bulunmamaktadır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.

Yazarın Notu: Bu çalışma Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Türk Halk Edebiyatı Bölümünde, Prof. Dr. Kürşat Öncül danışmanlığında yazılmakta olan *Türk Folklor Çalışmalarının Doğuşunun Arka Planı* adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Katkı Oranı Beyanı: Bu makalenin tüm bölümleri yazar tarafından hazırlanmıştır.

Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları Creative Commons Atıf-Gayriticari 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY-NC 4.0) altında açık erişim olarak yayımlanmaktadır.

The author / authors of the study declared the following points within the framework of the “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”:

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required for this study.

Funding: No support was received from any institution or organization for this study.

Support and Acknowledgments: There is no person whose support or ideas are consulted during the research and writing of the study.

Declaration of Conflicting Interests: The author has no potential conflict of interest regarding research, authorship or publication of this article.

Author’s Note: This study was produced from the master's thesis titled The Background of the Birth of Turkish Folklore Studies, which was written under the supervision of Prof. Dr. Kürşat Öncül at the Department of Turkish Folk Literature, Faculty of Humanities and Social Sciences, Eskişehir Osmangazi University.

Author Contributions: All sections of this article have been prepared by an author.

Licence: Authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published as open access under the CC BY-NC 4.0 license.